

7B_K_003: Onderzoek naar relevantie verwijdering prioritair stoffen (waaronder farmaceutische stoffen) ter hoogte van RWZI's

Printdatum 07-04-2020

Algemene gegevens

Beknopte beschrijving

Uitvoeren van studie- en inventarisatiewerk om tot een objectieve beoordeling te kunnen komen van mogelijke maatregelen ter reductie van farmaceutische stoffen

Uitvoerige beschrijving

RWZI's worden gebouwd en geëxploiteerd voor de verwijdering van stedelijk afvalwater en de normering ervan wordt geregeld door de Europese Richtlijn Stedelijk Afvalwater, die gecomplementeerd is in onze Vlaamse wetgeving (VLAREM).

Omdat er vanuit gegaan werd dat huishoudelijk afvalwater in principe geen gevaarlijke stoffen bevat, werd in deze Europese wetgeving geen normering opgelegd aan RWZI's voor gevaarlijke stoffen.

Voor puntbronnen wordt daarom reeds jaren uitgegaan van het principe van sanering aan de bron (beleid omschreven in het Reductieprogramma Gevaarlijke Stoffen). Dit betekent concreet dat bedrijven zelf moeten instaan voor de sanering van de gevaarlijke stoffen in hun afvalwater, ook degene die op RWZI aangesloten zijn.

Ondanks het feit dat een sluitend milieuvergunningenbeleid is uitgewerkt voor de gevaarlijke stoffen die vanuit industriële bronnen op de RWZI worden geloosd, komen er echter ook via diffuse weg moeilijk verwijderbare micropolluenten op de RWZI terecht. Een voorbeeld hiervan zijn farmaceutische stoffen. Voor sommige van deze stoffen is het duidelijk dat er schadelijke effecten zijn voor het leefmilieu:

- deze stoffen tasten het visbestand aan, doordat ze ingrijpen op de visreproductie;
- via drinkwater veroorzaken ze een risico bij de mens op hormoonverstoring.

Ook op Europees niveau komen deze stoffen in de aandacht:

- PILLS project: onderzoek naar efficiëntie zuiveringstechnieken voor de behandeling van met medicijnen beladen afvalwater
- Europese strategie hormoonverstoring
- naar aanleiding van de discussie over opname van een aantal farmaceutische stoffen op de lijst van prioritair stoffen zal een Europese strategie ontwikkeld worden, met eventueel een voorstel tot een aantal mogelijke maatregelen.

Om dergelijke moeilijk verwijderbare gevaarlijke stoffen onder controle te krijgen in het aquatisch leefmilieu zou naast het nemen van een aantal brongerichte maatregelen kunnen overwogen worden om een aantal grote RWZI's uit te bouwen met een extra zuiveringstrap. Maar omdat de kostprijs hiervan hoog kan oplopen mag hier niet over nacht ijs gegaan worden. Er is duidelijk nog heel wat studie- en inventarisatiewerk noodzakelijk om tot een objectieve beoordeling te kunnen komen van waar welke maatregelen zouden kunnen genomen worden. Deze technieken toepassen op alle RWZI's is onbetaalbaar. Daarom moet een prioritering kunnen uitgewerkt worden op basis van:

- een duidelijk inzicht over waar zich overschrijdingen van de MKN voordoen;
- nabijheid van drinkwaterwinningen en beschermde gebieden;
- gedetailleerde kennis van de kostprijs van deze technieken in relatie tot de grootte van de RWZI's.

- meer gegevens i.v.m. huidige zuiveringsrendementen op RWZIs;
- meer gegevens over mogelijke technieken (bv. actief kool, ozonisatie) en invloed op energieverbruik;
- meer gegevens over de efficiëntie van bronmaatregelen.

Daarom zal in de volgende planperiode verder onderzoek gevoerd worden naar:

Raming van de emissies naar oppervlaktewater van medicijnen (op basis van de medicijnenconsumptie in Vlaanderen en gekende excretiefactoren)

Het uitvoeren van gerichte meetcampagnes naar de lozing van prioritair stoffen (medicijnen) op influent en effluent van RWZI's en 4 gekoppelde ziekenhuizen;

Opvolging pilootprojecten en internationale visies betreffende zuiveringstechnieken om medicijnresten te verwijderen ter hoogte van ziekenhuiseffluenten en RWZIs

Emissies van prioritair stoffen via RWZI-effluent, overstorten en regenwaterafvoer

Extra meetcampagnes in oppervlaktewater van een aantal farmaceutische stoffen en hormoonverstorende stoffen

Doelstelling Terugdringen van de verontreiniging van oppervlaktewater door farmaceutische stoffen

Indicator uitvoering van de vermelde studies en onderzoeksprojecten

Initiatiefnemers

Vlaamse overheid : Vlaamse Milieumaatschappij (VMM)

Rioolbeheerder : Aquafin NV.

Andere

initiatiefnemer:

Hangt samen met actie nr

Afhankelijk van actie nr

Info maatregelprogramma

Maatregelgroep	7B - Verontreiniging oppervlaktewater
Maatregel	Studies en onderzoeksopdrachten rond verontreiniging van oppervlaktewater ter ondersteuning van het waterbeheer en -beleid
Type actie	Bijkomende actie
I.f.v. overstromingsrichtlijn	

Situering

Schaalniveau	Vlaanderen
Stroomgebieddistrict	SGD Schelde - SGD Maas -
Bekken	Alle bekkens
Deelbekken	
Grondwatersysteem	
Grondwaterlichaam	
Grondwaterlichaamprobleemzone	
In speciale beschermingszone	Neen
In VEN-gebied	Neen
Gemeenten	Alle gemeenten
Oppervlaktewaterlichaam	Vhag
00-01 - Alle oppervlaktewaterlichamen	

Timing en budget

Geplande start	2015-2018		
Raming kosten			
Doelgroep	Investering	Operationele	Budget
Andere initiatiefnemer	0.0	33333.0	0.0 %
Vlaamse overheid : Vlaamse Milieumaatschappij (VMM)	0.0	33333.0	0.0 %
Totaal	0.0 €	66666.0 €/jaar	

Effect

Primair effect in	Vlaanderen
Gelegen in lokaal OWL, maar secundair effect op Vlaams OWL	Ja
Grondwaterlichaam merkbaar primair effect	
Grondwaterlichaamprobleemzone met merkbaar primair effect	
Oppervlaktewaterlichaam waarop het primair effect merkbaar is	00-01 - Alle oppervlaktewaterlichamen
Oppervlaktewaterlichaam waarop het secundair effect merkbaar is	00-01 - Alle oppervlaktewaterlichamen

Implementatie en klimaattoets

Implementatie-instrumenten emissiebeheersingsmaatregelen
Klimaattoets actie niet afgetoetst aan klimaatverandering

Prioritering en motivatie

Scenario
Maximaal scenario
Scenario speerpunt- en aandachtsgeb. en klasse I-acties voor grondwater
Prioritering na budgetcontrole KRLW I